

١٥ مفا

دهر باره يی هه يقا ذي القعدة

نقیسین

شیخ محمد صالح المنجد

وه رگیران

ژین محمد شرف

مزگه فت

www.mzgaft.com

١٥ مفا ده ربارهي هه يفا ذي القعدة

نقيسين

شيخ محمد صالح المنجد

وه رگيران

زين محمد شرف

مركزه فت

www.mzgaft.com

نقیسین: شیخ محمد صالح المنجد

وہرگیران: ژین محمد شرف

دیزایننا ناۓہ روکی و بہرگی: سایتی مزگہفت

ژ بہرہہ میئن: سایتی مزگہفت www.mzgaft.com

الحمد لله، و الصلاة و السلام على رسول الله ﷺ
اما بعد: ئەڤه كومه كا ئاخفتنن كورتن ده رباره يي:
هه يڤا ذي القعدة، داخوازي ژ خودي دكهين ئەڤ
بابه ته و يين وه كي وي ببنه جهي مفايي، و پاداشتي
خيروي بدهت هه ر كه سه كي پشكداري تيڤا كرى و
هاريكار بووي بو دروست كرن و به لاقرنا وي.

✽ | هه يڤا ذي القعدة هه يڤا يازدي يه ژ هه يقين
سالي يين مشه ختي، و ب ئي ناڤي هاتييه ناڤكرن
چونكي تيڤا د روينشتن و د راوهستان ژ هيرشكرني
و له شكه ري و كوشتني د ريكا خودي دا، چونكي
ئيكه ژ هه ر چوار هه يقين (حه رام) كو شه ر تيڤا
هاتييه هه رامكرن، و خو ئاماده دكرن بو حه جكرني.

❁ ﴿ ههيقا ذي القعدة نئيكه ژ ههر چوار هه يقين
(حه رام) كو شهر تيدا هاتينه هه رامكرن، سي ژ وان
هه يقال دويث نئيكن: دهستيكي نو القعدة و پاشي
نو الحجة، و محهرهم و پاشي ره جهب، ههروهكي
خودايي مهزن دبيثيت: {إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا
عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ}، [سُورَةُ التَّوْبَةِ: ٣٦].

رامان: د حوكمي خودي دا و وهكي د له وحي پاراستي
دا ژي هاتييه نفيسين هژمارا مه هان دووازده مه هن،
رؤژا وي عهسمان و عهره ئافراندين، چوار ژ وان
دحه رامن؛ خودي كرنا شهري تيدا هه رامكرييه (ئه و
ژي ئه فه نه: نولقه عده و نولحيجه و موهرهم و
ره جهب).

و د فهرمودی دا: " إِنَّ الزَّمانَ قَدْ اسْتَدَارَ كَهَيْئَتِهِ يَوْمَ
خَلَقَ اللهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ: السَّنَةُ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا،
مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ: ثَلَاثٌ مُتَوَالِيَاتٌ: ذُو الْقَعْدَةِ، وَذُو
الْحِجَّةِ، وَالْمُحَرَّمِ، وَرَجَبٌ مُضَرُّ الَّذِي بَيْنَ جُمَادَى
وَشَعْبَانَ "

ٲانكو: هندیكه زهمانه د بهش بهشیا خودا بو سهر
سالان پاشی ژ سالان بو سهر هه یقان ل دور ئیك د
زفریت ژ وی پوژا خودایی مهزن عهسمان و عهر د
چیکرین، سال دوازده هه یقه، ژ وان چوار هه یف هه نه
شهر تییدا هاتینه چه رامکرن کو دبیژنی (حرم) ، سی
ژ وان د دویف ئیکدا دهین: ذو القعدة و ذو الحجة و
المحرم، ههروهسا رهجهب هه یقا موضه ریا، ئهوا د
که قیته د ناقبه را جومادی و شهعبانی دا.

۳ * ئەف ھەيقىن (ھەرام) كو ئىك ژ وان ھەيقا
ذی القعدة یە، ھەيقىن مەزنن ل دەف خودایى مەزن،
و تیدا زورداریا نەفسى ھەرام دبیت، ب کرنا گونەھان
و بەزاندنا سنورین خودى، ھەروەكى خودایى مەزن
دبىزیت: {فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ} [سُورَةُ التَّوْبَةِ: ۳۶].

پامان: قىجا ھوین زورداریى تیدا ل خو نەكەن.

ئانكو: زورداریى ل نەفسا خو نەكەن د قان ھەيقىن
ھەرام دا، چونكى کرنا گونەھان تیدا ژ ھەيقىن دى
دژوارترە، و راستە زورداری و گونەھ د ھەيقىن دى
ژى دا نە دروستن، بەلى پا د قان ھەيقان دا چونكى
پشتراستكرنەكا دژوار تیدا یە، ژبەر مەزنى و دژواریا
ھەپامكرنا وى ل نك خودایى مەزن.

قەتادە د بىزیت: ھندىكە زورداری و گونەھن د
ھەيقىن ھەرام دا مەزنترىن خەلەتیبە و دژوارترە ژ

زورداری کرنا د هه یقین دی دا، و هر چهوا بیت
زورداری و گونه ه مه زنه، به لئ پا خودئ وی تشتی
مه زنتر دکه ت یا وی بقیت.

ع * عه ره بان د سه رده مئ نه زانینئ دا باژیری
حه ره مئ و هه یقین حه رام مه زن ددانان مه زنیه کا
دژوار، و ژ مه زکرنا وان: چ نه فس تیدا نه دترساندن
و تیدا داخوازا خوینئ و تولقه کرنئ نه دکرن، خو
ئه گهر زه لامه کئ د هه یقین حه رام دا یان د مالا
حه ره مئ دا کوژه کئ بابئ خو یان کورئ خو یان
برایئ خو دیتبا ژئ، تولا خو ژیقنه نه دکرن، و خوشیا
وی تیک نه ددا و ده ستئ خو بو دریز نه دکر!

0 * پیدقییه ل سه ر موسلمانئ ئه ثان هه یقان
مه زن بکه ت ب پیگیریکرنا سنورین خودایی مه زن
تیدا و رابوون ب کرنا فه رزان و ئه داکرنا ئه رکین وی و

واجیباتین وی، و رژد بیت ل سهر کرنا په رستنئ ل سهر وی شیوازی یئ کو خودایئ خو ژ خو رازی بکهت، و یئ هشیار بیت ژ زورداریا نه فسی ب زیده گافیکنئ د تشتین خودئ حه رامکری دا و ههروه سا کرنا گونه هان و به زاندنا سنورین خودئ، د قان هه یقان دا ب تایبه تی و د هه می هه یقین دی دا ژئ.

۱ * نو القعدة ژ هه یقین حه جئ یه، خودایئ مه زن دبیژیت: {الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ}، [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۱۹۷].

رامان: ده می حه جئ چه ند هه یقه کین ئاشکه رانه. ئیین عومه ر خودئ ژئ رازی بیت دبیژیت: هه یقین حه جئ: شه واله و نو القعدة و ده پروژ ژ ذی الحجة نه.

V * کرنا عومری د هه یقا ذی القعدة دا
موسته حبه ئانکو سوننه ته، ب دویکه فتنا
پیغه مبه ری خودی ﷺ کو چوار عومره کرینه و هه ر
چوار ژی د هه یقا ذی القعدة دا بوون، و ژبلی قان چ
عومره یین دی نه کرینه پشتی کوچکرنا وی ﷺ:
عومه ریا حوده ییبیی، یان د وهختی حوده ییبیی
دا، د هه یقا ذی القعدة دا بوو کو سالا شه شی ٦
مشهختی بوو.

* و عومرا وی یا سالا پشتی وی د هه یقا ذی القعدة
دا بوو کو سالا ٧ مشهختی بوو (عومرا
به ده لقه کرنی).

✿ و عومرهیا ژ جیعرانی کو غه نیمین^(۱) شه ری حونه ینی لیکه کری د هه یقا ذی القعدة دا بوو کو سالا ۸ مشه ختی بوو. (سالا فه تحی).

✿ و ههروه سا عومرهیا وی یا دگه ل حه جکرنا وی، کو د هه یقا ذی القعدة دا کاروباری وی کر سالا ۱۰ مشه ختی بوو، و کارین وی د هه یقا ذی الحجة دا بوون، چونکی پیغه مبه ری خودی ﷺ حه جا پیکه گریدانی کر.

✿ **۸** عومره کرن د هه یقا ذی القعدة دا خیرتره ژ هه یقین دی، ئیلا یا د رهمه زانی دا نه بیت، چونکی کرنا عومری د هه یقا رهمه زانی دا ژ هه می هه یقین دی مه زنتره، ژ بهر گوتنا پیغه مبه ری خودی ﷺ: **“عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً أَوْ حَجَّةً مَعِي.”**

(1) غه نایم: نه و که لویه لیت ب ده ست موسلمانان د که قیت پشتی شه ری.

ٲانكو: عومره كرنا د رهمه زانئ دا خئرا وئ هندی
حه جكرنئ ٲه ٲان ژئ هندی خئرا حه جكرنئ دگهل
منه.

و هاتٲبه رٲوایهت كرن ژ كومه كا سهله فان كو وان
عومرا د ذي القعدة و شهوالئ دا باشتر دانائنه ژ
رهمه زانئ، ژ وان ژئ: ئٲبن عومهر و عائشه خودئ
ژ وان رازی بیت و عطاء خودئ دلوقانئٲ ٲئ ببهت.
و ئٲبن ئهلقه ٲم خودئ دلوقانئٲ ٲئ ببهت دوو دله د
ناقبه ٲنئ دا و دبئژئت: خودائئ مه زن عومره بو
ٲئغه مبه رئ خو ﷺ نه هه لبژارتٲبه ئٲللا د باشترین
وه ختان و ٲشت راسترین وه ختان دا نه بیت، ئه قجا
هندئكه عومره هئا وئ بوو د هه ٲقئئ حه جكرنئ دا
وه كئ كه تنا حه جكرنئ ٲه د هه ٲقئئ وئ دا، و ئه ف
هه ٲقه خودائئ مه زن تائٲهت كرنه ب كرنا قئ
عباده تی فه، و ئه و كرنه وه ختنئ وئ، و هندئكه

عومره یه چه جکرنا بچیکه، ژ بهر هندی باشرین
وهخت بو عومری هه یقین چه جکرنی نه، و ذو القعدة
ژی نیقه کا وانه، و ئەقه یه یا ئەم داخوازا خیری تیدا
ژ خودی دکهین.

هه ر چه وای بیت هندیکه عومره یه د هه یقا ذی القعدة
دا موسته چه به.

۹ * روژیگرتن د هه یقا ذی القعدة دا موسته چه به،
ببی کو باوه ریا ته وه سابیت تو هندهک روژا ژ هندهکا
ب خیرتر دانی، چونکی ژ هه یقین چه رامه، و هه یقین
چه رام موسته چه به تو تیدا روژیان بگری، هه روهکی
د فهرموودی دا هاتی ریوایهت کرن: “صم من الحرم
واترک.”

ئانکو: هندهک روژیا بگره د هه یقین چه رام دا و
هندهکا ژی بهیله .

✽ ئانكول دويڤ شيانين ته دميين تۆ دشى هندهك
روژان ژى بگري و هندهكا نه، نه كو ههمى روژين وى
ب روژى بى.

ههروهسا روژيگرتنا وان هاتييه ريوايهت كرن ژ
هندهك سهلهفان، و ژ وان: ئيين عومه رازى بوونا
خودى ل سهر وان بيت و ههروهسا حهسهنى
بهصرى، و سوفيانى تهورى، و ئهقه يه مهزهه بى
جهماوهرى فوقه هائا.

I. ✽ رويدانين مهزن د ههيقا ذي القعدة دا
رويداينه، كو تيدا: خودايى مهزن ژقان دايه موساى
عليه سلام، ههروهكى خودايى مهزن دبيژيت: { ✽
وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَا بِعَشْرِ فِتْمٍ
مِيقَاتُ رَبِّهِ ۚ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً } ، [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ١٤٢].

رامان: و خودی ژقان ب سیه شهقان دا موسای کو
ئه و د گهل خودایی خو باخفت، پاشی وی دهه
شهقین دی ل وی دهمی زیده کرن، ئینا ئه و ژقانی
خودی بو موسای دانای ب جه هات و بوو چل
شهف.

و زوربه یا زانایان ل سهر هندی نه کو ئه و سیه پروژه
هه یقا ذی القعدة یه، و ههروهسا ئه و دهه دهه کیین
ذی الحجة نه، ههروه کو مواهد و مه سروقی و ئیین
جوره یجی، و ژ ئیین عه باس خودی ژ وان رازی بیت
هاتییه ریوایهت کرن، ب قی شیوهی ژقان ب
دوماهیك هات د پروژا قوربانی دا، و ئاخفتنا دگهل
موسای علیه السلام تیدا پرویدا.

II * ژقانی شهري به دري يي (بچويك) بوو د سالا
۴ مشهختی دا د هه یقا ذي القعدة دا، ئەو بوو ئەبو
سوفیانی ژقان دا موسلمانان پشتی شهري به دري
ل سهر شهري پشتی ئی سالا کي به لي پا ئەو نه هات
ژقانی.

۱۲ * پیغه مبهري خودی ﷺ هه ژیني دگه ل کچا
مه تا خو (زهینه با کچا حه به شی) کر د سالا ۴
مشهختی دا د هه یقا ذي القعدة دا، و ههر د وی
هه یقی دا ئایه تا حیجابی هاته خواری.

۱۳ * شهري خنده کي (ئه حزابی) سالا پینجی
مشهختی د هه یقا ذي القعدة دا بوو، و هنده ک
دبیژن: ئەو شهر د شه والی دا بوو.

۱۴ * شهري بهني قوره يظه سالا ۵ مشه ختي د
هه يقا ذي القعدة دا بوو، و هندهك دبيژن: د هه يقا
شه والي دا بوو.

۱۰ * بيكهاتنا حوده يبيي سالا ۶ مشه ختي د
هه يقا ذي القعدة دا بوو، و خودايي مه زن ناقي ئه قي
بيكهاتني كره فه كرنا ئاشكرا، هه روه كي ژ ئه نه سي
خودي ژي رازي بيت هاتي د گوتنا خودايي مه زن
دا: {إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا}، [سُورَةُ الْفَتْحِ: ۱].

رامان: هندي ئه مين مه فه كرنه كا ئاشكه را بو ته - ئه ي
موحه ممه د - فه كرييه، خودي ديني ته دي تي دا زال
كه ت، و ته ب سهر دوژمنان ئيخت.

گوت: مه به ست پي صلحا حوده يبيي بوو، ئه فه
گوتنا گه له ك ژ موفه سران.

داخوازی ژ خودی دکهین تهوفیقا مه بدهت بو ب
دهستقه ئینانا شی هه یقی د کرنا په رستنئ دا، و
هه می هه یقین دی یین سالی دا ژی.

والحمد لله رب العالمین

و صلی الله وسلم علی نبینا محمد

و علی آله وصحبه أجمعین

مزگفت

www.mzgaft.com